

Инвестициялары хөвеслендирмек ве горамак
хакында Түркменистаның Хөкүмети билен
Индонезия Республикасының Хөкүметиниң
арасындакы

Ы Л А Л А Ш Ы К

Мундан бейлэк Ылалашян Тараплар дийлип атландырылян
Түркменистаның Хөкүмети ве Индонезия Республикасының
Хөкүмети:

ики юрдуң ве оларың халкларының арасындакы достлуклы хем-
де хызматдашлык арагатнашыкларыны назара алып;

бир Ылалашян Тарапың инвесторларының инвестициялары
үчин өзыгтыярлы деңлик ве бирек-биреге пейдалылык эсасда аматлы
шертлери дөретмәге чалшып; хем-де

Инвестициялары горамак ве хөвеслендирмек хакындакы ылалашыгың
ики юрдуң хем инвестицион ишини активлешдирмәге ярдам
этжекдигини ықрар эдип;

шу ашакдакылар барада ылалашдылар:

1-нжи мадда Кесгитлемелер

Шу Ылалашыгың максатлары үчин:

1. "Инвестициялар" адалгасы бир Ылалашян Тарапың
инвесторларының бейлеки Ылалашян Тарапың территориясында онуң
канунларына ве нормаларына лайыклықда гоян эмлэк
гымматлыкларының ислендик гөрнүшини, шу санда шу
ашакдакылары аңладяр, йөне мунуң билен чәкленилмейәр:

- а. гозгальян ве гозгалмаян эмлэги, шейле хем ипотека, артыкмачлыклар, кепиллендирмелер ялы бейлеки хукуклары хем-де бейлеки шунуң ялы ислендик хукуклары;
- б. акциялары, пайлары я-да бейлеки Ылалашян Тарапың территориясында компаниялара ве билеликдэки кэрханалара гатнашмагың бейлеки ислендик гөрнүшлерини;
- в. пул талапларыны я болмаса малие гымматы бар болан бейлеки ислендик талаплары;
- г. интеллектуал эчилик, технология, абрай ве "ноу-хау" үчин хукуклары;
- д. канун я-да контракт боюнча берлен, инвестициялара дегишли болан иш концессияларыны, шол санда тебигы ресурслары гөзлемек ве уланмак үчин концессиялары.

2. "Граждан" адалгасы Ылалашян Тарапларың хер бири бабатда шу ашакдакылары өз ичине аляр:

- (i) Ылалашян Тарапларың бириниң гражданы болуп дурян физики тараплары;
- (ii) Ылалашян Тарапларың бирииң канунларына лайыктыкта регистрация эдилен юридик тараплары.

3. "Эглемезден" адалгасы сериште гечирмегиң халкара малие практикасында адатча талап эдилйән мөхлетде амала ашырылмагыны аңладяр.

4. "Территория" адалгасы:

- a. Индонезия Республикасы бабатда:
Индонезия Республикасының канунлары билен кесгитленилиши ялы, Индонезия Республикасының территориясыны ве Бирлешен Миллетлер Гурамасының Деңиз Хукугы хакындакы 1982-нжи йылдакы Конвенциясына лайыклықда Индонезия Республикасының ызыгтыярлылығы, ызыгтыярлы хукуклары ве юрисдикциясы өзүне дегишли болан континентал шельфиң ве галташян деңизлерин бөлеклерини аңладяр;
- б. Түркменистан бабатда - Түркменистаның территориясыны, шейле хем шол районың тебигы ресурсларыны гөзлемек, ишлэп гечмек, чыкармак, уланмак ве горап сакламак максады билен, Түркменистан тарапындан халкара хукугына лайыклықда ызыгтыярлы хукуклар ве юрисдикция амала ашырылян, галташян деңиз районларыны аңладяр.

2-нжи мадда

Инвестициялары хөвеслендирмек ве
горамак

1. Ылалашян Тарапларың хер бири өз территориясында инвестициялар үчин бейлеки Ылалашян Тарапың гражданларына ярдам берер хем-де аматлы шертлери дөредер ве шейле мая серишделерини өз канунларына хем-де нормаларына лайыклықда кабул эдер.
2. Ылалашян Тарапларың хер бириниң гражданларының инвестицияларына бейлеки Ылалашян Тарапың территориясында шоңа барабар гораг хем-де ховпсузлык ислендик вагтда үпжүн эдилер.

3-нжи мадда
Хас аматлы шерт дөрөдилйән миллет
диен статус

1. Ылалашян Тарапларың хер бири өз территориясында бейлеки Ылалашян Тарапың граждандарының инвестицияларыны доландырмак, пейдаланмак, сакламак я-да олара ыгтыяр этмек бабатдакы ишлере өз гарайшы билен кемсидижги хәсиетли нәхилидир бир себәплер зерарлы зыян етирмез. Ылалашян Тарапларың хер бири шейле инвестициялара барабар физики ховпсузлык ве гораг үпжүн эдер.
2. Хас такыгы, Ылалашян Тарапларың хер бири инвестициялара аматлылыгы ислендик үчүнжи дөвлетинң граждандарының инвестицияларына үпжүн эдилйәнден пес болмадык гарайшы үпжүн эдер.
3. Эгер ислендик Ылалашян Тарап йөрите артыкмачлыклары гүмрүк союзларына, ыкдысады союзлара, валюта союзларына я-да шунун ялы бирлешиклере өзүниң гатнашмагы эсасында я-да шейле союзлар я болмаса бирлешиклер хакындакы вагтлайын ылалашыклар эсасында берен болса, онда шол Ылалашян Тарап бейлеки Ылалашян Тарапың граждандарына шейле йөрите артыкмачлыклары үпжүн этмәге бочлы дәлдир.

4-нжи мадда
Экспроприация

Ылалашян Тарапларың хер бири бейлеки Ылалашян Тарапың гражданының инвестициялары бабатда миллилешдирилмек, экспроприация этмек чәрелерини амала ашырмаз я болмаса миллилешдирмәге я-да экспроприация эдилмәге барабар нетижеси болан бейлеки херекетлери этмез, шу ашакдакы шертлер муна гирмейәр:

- а. кануны ве жемгыетчилик бөхбитлерини бержай эмек максады билен гөрлен чәрелер;
- б. кемсидижги хәсиетли болмадык чәрелер;

- в. чалт, барабар ве нетижели өвезини долушы төлемек боюнча борчнамалар билен утгашдырылян чөрелер. Шейле өвезини долуш экспроприация хакындакы карарың кабул эдилмегиниң өң янындакы гүнде инвестицияларың базар бахасы эсасында амала ашырылар. Шейле базар бахасы халкара ыкпар эдилен практика лайыктыкта кесгитленилер я-да шейле базар бахасы кесгитленилип билинмежек халатда ол Ылалашян Тарапларың өзара ылалашык боюнчы кесгитлейши ялы болмалыдыр ве ол Ылалашян Тарапдан эркин пейдаланылян валютада эркин гечирилер.

5-нжи мадда

Йитгилерин өвезини долмак

1. Ылалашян Тарапларың бириниң бейлеки Ылалашян Тарапың территориясындакы уруш я-да башга бир яраглы дава, революция, адатдан дашары ягдай, агдарылышык, гозгалаң я-да тертипсизликлер нетижесинде инвестициялары зыян чекжек гражданларына зыяның өвезини долма, өвезини долуш я-да башга бир дүзгүнлешдириш үпжүн эдилер.
2. Шол гарайыш аматлылыгы боюнча бейлеки Ылалашян Тарапың өз гражданларына я болмаса ислендик үчүнжи дөвлетин гражданларына үпжүн эдйән гарайшындан пес болмаз.

6-нжы мадда

Инвестицияларың репатриациясы

1. Ылалашян Тарапларың хер бири бейлеки Ылалашян Тарапың гражданларына оларың инвестициялары боюнча шу ашакдакыларың гечирилмегини өз канунларына ве кадаларына лайыктыкта кепиллендирйәр:
  - а. гирдежилерин, процентлерин, дивидендлерин ве бейле гүнделик гирдежилерин;

- б. шу ашакдакылар үчин зерур болан фондларың:
- (i) чиг малы ве сарп эдилйән материаллары, ярым фабрикатлары я-да тайяр өнүми сатын алмак, я болмаса
  - (ii) инвестициялары довам этдирмеги үпжүн этмек максады билен мая гоюмларыны гечирмек;
- в. инвестициялары өсдүрмек үчин зерур болан гошмача фондлары;
- г. кредитлер боюнча төлеглер үчин ниетленилен фондлар;
- д. авторлык гонорарлар ве төлеглер;
- е. физики тарапларың иш хақы;
- ж. инвестициялары сатмакдан я-да ятырмакдан алнан серишделери;
- и. йитгилер үчин өвезини долмалар;
- к. экспроприация үчин өвезини долмалар.
2. Шейле гечирмек иши оны амала ашырмак үчин гөз өңүнде тутулян валютада гечириш гүнүндәки алышмак хүмметине лайыклықда амала ашырылар.

7-нжи мадда
Суброгация

Эгер Ылалашян Тарапларың бириниң гражданынын инвестициялары коммерция дәл төвекгелликден кануна лайыклықда страхование эдилен болса, ёкарда гөркезилен гражданың хукукларыны страхование я-да гайтадан страхование эдижиниң шейле страхование барадакы ислендик суброгациясы шол страхование я болмаса гайтадан страхование эдижи шол граждан тарапындан өзүне берлен хукукларың чәклеринден чыкмадык халатында бейлеки Ылалашян Тарап тарапындан ыкпар эдилер.

8-нжи мадда
Гражданларың ве Ылалашян Тарапларың
арасындакы жеделлери чөзмек

1. Хайсыдыр бир Ылалашян Тарап билен бейлеки Ылалашян Тарапың гражданының арасында шол гражданың шол Ылалашян Тарапың территориясындакы инвестициясы барада дөрәп билжек ислендик жедел консультациялар ве геплешиклер аркалы достлуклы эсасда чөзүлөр.

2. Эгер шейле жедел оны дүзгүнлешдирмек хакындакы хайыш беян эдилен язмача хабарнама берлен гүнден башлап алты айың довамында чөзүлип билинмесе, жедел гражданың хайышы боюнча юридик тайдан гарамак үчин Ылалашян Тарапа я-да халкара арбитраж судуна я болмаса арача берлер.

3. Ылалашян Тарапларың хер бири Ылалашян Тарап билен бейлеки Ылалашян Тарапың гражданының арасында шол гражданың шол Ылалашян Тарапың территориясындакы инвестициясы барада дөрән ислендик жедели 1965-нжи йылың 18-нжи мартында Вашингтонда гол чекилен Дөвлетлериң ве гражданларың арасындакы инвестицион жеделлери дүзгүнлешдирмек хакындакы конвенция лайыктыкта арачылык эдилмеги я-да арбитраж үчин Инвестицион жеделлери чөзмек барадакы халкара меркезине бермәге разы болар.

9-нжы мадда
Ылалашян Тарапларың арасындакы шу
Ылалашыгы дүшүндирмек ве уланмак
барадакы жеделлери чөзмек

1. Ылалашян Тарапларың арасындакы шу Ылалашыгы дүшүндирмек я-да уланмак барадакы жеделлер мүмкин болдугыча дипломатик каналлар аркалы чөзүлөр.

2. Эгер Ылалашян Тарапларың арасындакы жедел алты айың довамында шейле гөрнүшде дүзгүнлешдирилип билинмесе, иш хайсыдыр бир Ылалашян Тарапың хайышы боюнча халкара арбитраж судуна берлер.

3. Шейле арбитраж суды хер бир анык халатда шу ашакдакы гөрнүшде дөрөдилер. Арбитраж суды хакындакы хайыш алнандан соң үч айың довамында хер бир Ылалашян Тарап судуң бир агзасыны белләр. Сонра шол ики агза үчүнжи юрдуң гражданыны сайлар, шол граждан ики Ылалашян Тарапың макулламагындан соң судуң Башлыклығына белленилер. Башлык бейлеки ики агза белленилен гүнден башлап ики айың довамында белленилер.

4. Эгер шу мадданың 3-нжи параграфында гөркезилен дөврүң довамында зерур беллемелер амала ашырылмаса, башга бир ислендик шертлешик ёк махалында ислендик Ылалашян Тарап Халкара Судуның Башлығыны зерур беллемелери амала ашырмага чагырып билер. Эгер-де Башлык Ылалашян Тарапларың бириниң гражданы болса, я-да эгер ол нэхилидир бир себәплер зерарлы ёкарда гөркезилен борчлары ерине етирип билмесе, зерур беллемелери амала ашырмак үчин Башлыгың орунбасары чагырылар. Эгер-де Башлыгың орунбасары хем Ылалашян Тарапларың бириниң гражданы болса я-да ол хем ёкарда гөркезилен везипелери ерине етирип билмейән болса, Халкара Судуның Ылалашян Тарапларың хич бириниң гражданы болуп дурмаян агзалары дережесиниң улулығына лайык тертипде зерур беллемелери амала ашырмак үчин чагырылар.

5. Арбитраж суды өз чөзгүтлерини сеслериң көплүги билен кабул эдер. Шейле чөзгүтлер Ылалашян Тарапларың икиси үчин хем хөкманы болар. Ылалашян Тарапларың хер бири суддакы өз агзасы хем-де процес вагтындакы өз векили үчин чыкдажылары чекер; Башлык үчин чыкдажылары ве бейлеки чыкдажылары ики Ылалашян Тарап дең мөчберлерде чекерлер. Эмма суд чыкдажылары хас улы мөчберде төлемәге ики Ылалашян Тарапың бирини өз чөзгүди билен борчлы эдип билер ве шол чөзгүт Ылалашян Тарапларың икиси үчин хем хөкманы болар. Иши алып бармагың процедурасыны судуң өзи кесгитләр.

10-нжи мадда
Шу Ылалашыгы уланмак

Шу Ылалашык Дашары юрт инвестициялары хакында 1967-нжи йылдакы N 1 Кануна ве оны үйтгедйән я-да онуң орнуны тутян ислендик бейлеки кануна лайыклықда Индонезия Республикасы тарапындан ыгтыяр берлип, Түркменистаның гражданларының Индонезия Республикасының территориясындакы инвестициялары бабатда хем-де "Түркменистанда дашары юрт инвестициялары хакында" 1992-нжи йылың 19-нжи майындакы Түркменистаның Канунына лайыклықда Түркменистан тарапындан ыгтыяр берлен Индонезия Республикасының гражданларының Түркменистаның территориясындакы инвестициялары бабатда уланылар.

11-нжи мадда
Бейлеки дүзгүнлери уланмак

Эгер хер бир Ылалашян Тарапың канунларының дүзгүнлеринде я-да Ылалашян Тарапларың халкара хукугына лайыклықда хэзирки вагтда бар болан я болмаса шу Ылалашыга гошмача хөкмүнде сонра эмеле гелен борчнамаларында бейлеки Ылалашян Тарапың инвестор гражданларына шу Ылалашыкда гөз өңүнде тутуланындан хас аматлы гарайшың үпжүн эдилмегине хукук берйән умумы када бар болса, онда шейле када шу Ылалашыкдан илери тутулар.

12-нжи мадда
Консультациялар ве дүзедишлер

1. Ислендик Ылалашян Тарап шу Ылалашыга дегишли ислендик меселе боюнча консультацияларың гечирилмегини сорап билер. Бейлеки Тарап теклиплере гарамак үчин аматлы ягдай ве консультациялар үчин мүмкинчилик үпжүн эдер.
2. Эгер мунуң өзи өзара ылалашык боюнча талап эдилсе, шу Ылалашыга ислендик вагтда дүзедишлер гиризилип билнер.

13-нжи мадда

Гүйже гирмеги, херекетиниң мөхлети
ве херекетиниң мөхлетиниң тамамланмагы

1. Шу Ылалашык ислендик Ылалашян Тарапын дегишли ратификация процедураларының ерине етирилендиги хакындакы хабары берен сенесинден соң үч айдан гүйже гирер. Ол он йылың довамында өз гүйжүни саклар хем-де Тарапларың хич бири шу Ылалашыгы денонсирлемек ислеги хакында онуң херекетиниң мөхлетиниң тамамланмагына бир йыл галанда язмача гөрнүшде хабар бермесе, сонракы он йыллык дөвүр үчин узалдылар ве сонра шейле эдилер.

2. Шу Ылалашыгың херекетиниң бес эдилен сенесине ченли амала ашырылан инвестициялар барасында 1-12-нжи маддаларың дүзгүнлери шу Ылалашыгың херекетиниң бес эдилен сенесинден башлап сонракы он йыллык дөврүң довамында өз гүйжүни сакламагы довам этдирер.

Беян эдиленлери тассыкламак билен, өз Хөкүметлери тарапындан мунуң үчин герегиче ыгтыярлы эдилен ашакда гол чекенлер шу Ылалашыга гол чекдилер.

Шу Ылалашык Жакарта шөхеринде 1994-нжи йылың 2-нжи июнында индонезия, түркмен, рус ве инлис диллеринде ики асыл нусгада амал эдилди, өзи-де әхли текстлериң бирмеңзеш гүйжи бардыр. Дүшүндирмекде чапразлыklar йүзе чыкан халатда инлис дилиндәки текст илери тутулар.

Индонезия Республикасының
Хөкүметиниң адындан

Сусило СУДАРМАН

Түркменистаның Хөкүметиниң
адындан

Батыр САРЖАЕВ